

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Кж I 2270/05
04.05.2006. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Драгише Ђорђевића, председника већа, Слободана Рашића и мр Сретка Јанковића, чланова већа, са саветником Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету против оптуженог АА, због кривичних дела разбојништва из члана 168. став 1. Кривичног закона Републике Србије, у саизвршилаштву, у вези са чланом 22. Основног кривичног закона, одлучујући о жалби браниоца оптуженог, адв. АБ, изјављеној против решења Окружног суда у Панчеву К. 42/04 од 28.9.2005.године, у седници већа одржаној дана 4.5.2006.године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

Поводом жалбе браниоца оптуженог АА, а по службеној дужности, ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење Окружног суда у Панчеву К. 42/04 од 28.9.2005.године, тако што Врховни суд према оптуженом АА, на основу члана 21., члана 41. став 1. и члана 124. став 4. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица ("Службени гласник Републике Србије" број 85/05 од 6.10.2005.године), ИЗРИЧЕ васпитну меру упућивања у Васпитно поправни дом у ____, у којем ће остати најмање 6-шест месеци, а највише 4-четири године, али тако да у њему може остати најдуже до навршене 23 године, у које време трајања мере се урачунава време задржавања оптуженог од 15.10.2003. године до 17.10.2003.године, по решењу СУП-а Панчево и време проведено у притвору од 22.1.2004.године до 26.1.2004.године, с тим што ће првостепени суд сваких шест месеци разматрати да ли постоје основи за обуставу извршења мере или за њену замену другом васпитном мером, док се жалба браниоца оптуженог ОДБИЈА, као неоснована.

О б р а з л о ж е њ е

Решењем Окружног суда у Панчеву К. 42/04 од 28.9.2005.године, према оптуженом АА, због два кривична дела разбојништва из члана 168. став 1. Кривичног закона Републике Србије (КЗ РС) у саизвршилаштву у вези са чланом 22. Основног кривичног закона (ОКЗ) описана под тачкама I и II образложења решења, изречена је васпитна мера упућивања у Васпитно-поправни дом у ____, у којем ће остати најмање једну а највише пет година, о чему ће суд накнадно одлучити. Одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда. Оштећене ББ и БА, обе из ____ упућене су на парницу ради остваривања имовинско правних захтева.

Против тог решења благовремено је изјавио жалбу бранилац оптуженог, због одлуке о казни, са предлогом да Врховни суд укине побијано решење и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Републички јавни тужилац, у поднеску Ктр. број 2464/05 од 7.12.2005.године, предложио је да Врховни суд Србије одбије као неосновану жалбу браниоца оптуженог и првостепено решење потврди.

Врховни суд је у седници већа размотрио списе предмета, побијано решење и став и предлог Републичког јавног тужиоца из наведеног поднеска, па је након оцене жалбених навода и предлога, нашао:

Будући да се жалбом браниоца оптуженог првостепено решење побија само због одлуке о кривичној санкцији, Врховни суд је, поступајући сходно обавези из члана 380. став 1. тачка 1. и 2. Законика о кривичном поступку (ЗКП), нашао да првостепено решење не садржи битне повреде одредаба кривичног поступка на које, као другостепени суд, увек пази по службеној дужности, а да по правилној примени кривичног закона, радње оптуженог описане у тачкама I и II образложења решења треба квалификовати као кривична дела разбојништва из члана 206. став 1. Кривичног законика ("Службени гласник Републике

Србије" број 85/05 од 6.10.2005.године) који је ступио на снагу 1.1.2006.године, после доношења првостепеног решења и у том смислу преиначити решење у наведеном делу, по службеној дужности, јер је Кривични законик (КЗ), с обзиром на казну прописану истим за предметна кривична дела, блажи за оптуженог од Кривичног закона Републике Србије, важећег у време извршења дела, па је примена истог обавезна, сходно члану 5. став 2. КЗ.

Испитујући првостепено решење у побијаном делу одлуке о кривичној санкцији, Врховни суд налази да се првостепени суд правилно определио за изрицање оптуженом васпитне мере упућивања у васпитно-поправни дом, налазећи да су испуњени услови за изрицање ове кривичне санкције, при чему је суд правилно ценио и образложио због чега сматра да ова мера одговара личности оптуженог као учиниоца дела, имајући у виду његову неповољну породичну и материјалну ситуацију и психичко стање и околности под којим је извршио два кривична дела разбојништва у саизвршилаштву, као и због чега налази оправданим предлог Центра за социјални рад, за упућивање оптуженог у васпитно-поправни дом. Овај закључак првостепеног суда и разлоге за исти, као правилне прихвата и Врховни суд и стога, супротне наводе и став жалбе браниоца оптуженог да би, с обзиром на олакшавајуће околности које стоје на страни оптуженог, а које суд није у довољној мери ценио и посебно због измењене ситуације оптуженог који се запослио и има редовне приходе и нашао је стан, изрицање мере упућивања у васпитно-поправни дом негативно утицало на оптуженог и да се сврха кажњавања у конкретном случају може постићи и условном осудом, оцењује као неосноване.

Најпре, лишени су сваког основа наводи жалбе о погрешном утврђењу, у побијаном решењу, да је оптужени у време извршења предметних кривичних дела био млађе пунолетно лице и тврдња жалиоца, с тим у вези, да се ради о старијем малолетном лицу, позивањем на налаз и мишљење вештака неуропсихијатра и психолога. Оптужени је, будући да је рођен 27.6.1985.године, у време извршења дела (22.8.2003.године и 2.9.2003.године) имао навршених 18 година, дакле, био пунолетно лице и ту чињеницу која се тиче његовог календарског узраста, не може променити околност да је због заостајања у емотивном и социјалном сазревању за око годину дана, његова душевна развијеност одговарала душевној развијености старијег малолетника, односно због те околности оптужени не може имати статус старијег малолетника у време извршења дела, већ иста само може бити разлог примене, према њему, санкција прописаних за малолетне учиниоце кривичних дела уместо оних предвиђених за пунолетна лица, као што овде и јесте случај.

Врховни суд оцењује неоснованим и наводе жалбе браниоца да разлог за изрицање оптуженом заводске мере не може бити околност истакнута у извештају Центра за социјални рад, да је раније изречена васпитна мера појачаног надзора органа старатељства, због извршења кривичног дела крађе возила, обустављена уз објашњење изостанка сарадње тада малолетног оптуженог и родитеља, с обзиром на узраст оптуженог у време изрицања мере (27.9.2001.године) и околност да родитеље практично није ни имао. Наиме, управо околност да је изостала сарадња самог оптуженог као и уже и шире родбине, пре свега родитеља – оца са којим је оптужени живео и мајке, без обзира што она има другу породицу и чињеница да због несрећених породичних и социјалних и материјалних прилика, раније изречена васпитна мера није дала резултате и да сврха те мере, у смислу индивидуалне превенције, односно отклањања опасности од поновљеног асоцијалног понашања оптуженог, очигледно није остварена јер је оптужени наставио са вршењем кривичних дела, и како таква неповољна ситуација, према доказима и подацима у списима предмета, није значајно измењена у међувремену, оправдава став Центра за социјални рад да се мерама отворене заштите, које у конкретном случају није могуће организовати, не може постићи ресоцијализација оптуженог и да је због негативно стимулирајуће породичне средине најадекватније решење његово упућивање у васпитно поправни дом, где би се укључивањем у организовани васпитно-образовни рад постигло убрзано завршавање школе и оспособљавање за одређено занимање, у складу са његовим психофизичким способностима и интересовањима.

Следствено реченом, и како је првостепени суд, приликом одлучивања о санкцији коју ће изрећи оптуженом за учињена кривична дела, супротно наводима жалбе оптуженог, управо имао у виду олакшавајуће околности на страни оптуженог, потенциране у жалби, а које се односе на узраст оптуженог, признање извршења предметних кривичних дела, као и стање душевног здравља и својства личности оптуженог с обзиром на неповољне социјалне и емотивне услове живота, како је све утврђено на основу налаза и мишљења вештака неуропсихијатра и психолога и извештаја Центра за социјални рад, то се правилност закључка првостепеног суда да се изрицањем мере упућивања у васпитно поправни дом може остварити сврха која би се остварила изрицањем казне, не доводи у сумњу изложеним жалбеним наводима браниоца оптуженог. С тим у вези, неприхватљив је и став жалбе браниоца да има места изрицању оптуженом условне осуде, јер се ова кривична санкција према одредби члана 51. ОКЗ, важећег у време извршења дела, може изрећи учиниоцу мање друштвено опасног дела, односно према одредби члана 64. став 2. КЗ, сада важећег и примењеног као блажег за оптуженог, учиниоцу лакшег кривичног дела, а таквим делом не могу се сматрати предметна кривична дела разбојништва којима се истовремено угрожава живот односно тело као основно добро човека и његова имовина.

Како је 1.1.2006.године ступио на снагу Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица ("Службени гласник Републике Србије " број 85/05 од 6.10.2005.године) којим је у члану 21. васпитна мера упућивања у васпитно поправни дом блажа, како у погледу времена које малолетник, односно и млађе пунолетно лице сходно одредби члана 41. истог закона, може провести у дому, тако и у погледу обавезности контроле првостепеног суда у вези реализације исте, од оне предвиђене чланом 27. КЗ РС, односно чланом 82. ОКЗ, то се у смислу члана 5. став 2. КЗ као обавезна има применити одредба члана 21., односно и чланова 41. став 1. и 124. став 4. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица, као и члана 67. став 2. истог закона који прописује обавезу урачунавања временаведеног у притвору као и сваког другог лишења слободе у трајање изречене васпитне мере. Због тога је Врховни суд, по службеној дужности преиначио првостепено решење, као у изреци овог решења.

Из свих изнетих разлога, а на основу члана 401. став 3. ЗКП, Врховни суд је одлучио као у изреци овог решења.

Председник већа судија,
Драгиша Ђорђевић, с.р.

Записничар,
Наташа Бањац, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Мирјана Војводић

СР